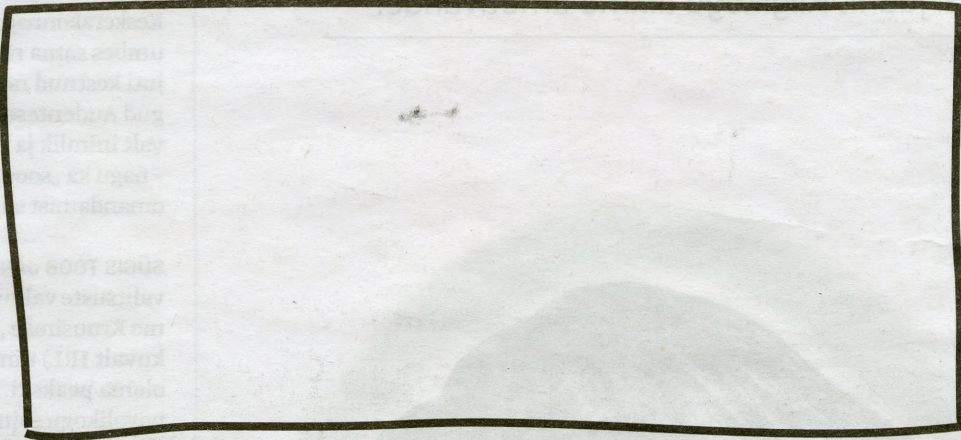

EESTI RIIK ÜTLES LASTELE EI

ERIK MOORA

Pika ajalooga Eesti Ekspressi lehelaste projekti lõpetades läheb riik homse Eesti kallale.

Hea lugeja! Ma joonistan siia alla nüüd ühe kasti. Sinna sisse palun Sul kirjutada, kus ja kuidas Sa lapsena tööd tegid.

Olen kindel, et enamikul on, mida siia kasti kirjutada. Olen ka kindel, et see on üks neid kogemusi, mida oma lapsepõlvest mäletame. Kindlasti oleme sellest oma lastele, sõpradele ja tuttavatele korduvalt rääkinud. Mis peasi, oleme sellest kõvasti õpinud, inimese ja kodanikuna arenenud.

Muidugi juhtub, et lastele töö andjate seas on küünilisi kaabakaid, kes püüavad neist viimast välja pigistada, kes jätavad neile maksmata lubatud raha või sunnivad neid tegema päriselt ohtlikke asju.

Lehelaste projekt pole kunagi olnud selline.

Mitte kunagi pole lastel jäänud raha müüdud lehtede pealt saamata.

Mitte kunagi pole lastelt nõutud mingi kindla koguse müümist.

Mitte kunagi pole lastele ette kirjutatud, mitu tundi nad lehti müüma peaksid.

Mitte kunagi pole olnud takistust müümine mis tahes hetkel lõpetada.

Mitte kunagi pole lehelapsed müünud lehti oma vanemate heakskiidu ja toetuseta.

Mitte kunagi pole lehelaste vanematel olnud Eesti Ekspressi vastu kaebusi.

Leidub aga lugusid, mida esines kümneid, sadu ja tuhandeid kordi

selle rohkem kui 20 aasta jooksul: lapsed on saanud positiivse kogemuse, muutunud julgemaks, õppinud ennast kokku võtma, võõraste inimestega suhtlema ning saanud juurde ettevõtlikku ja nutikat vaimu.

Nad on lisaks saanud teada, et raha tuleb siis, kui pingutad. Nad on kogenud, et parem on inimestele läheneda, kui oled rõõmsameelne ja avatud. Nad on näinud, et suurem osa inimesi suhtub neisse hästi, annab jootraha ja soovib edu.

See väga haruldane töövõimalus arendab lastes kõiki neid omadusi, mida Eestil on vaja.

Nii mõnestki lehelapsest on saanud tuntud näitleja, mõnest on saanud ministeeriumi kantsler, mõnest peaminister. Mõnest on saanud kindlasti ka miljonär, nagu kõlab innustav legend, mis selle töövõimaluse aastakümnete jooksul nii populaarseks muutis. Aga see polegi tähtis, tähtis on see, et need lapsed on õppinud ennast ja elu paremini tundma.

Tööinspeksioonile see aastaid sobis. Nüüd järsku enam mitte. Nüüd on leitud, et lapsi ei pea usaldama mitte nende vanemate hoolde, vaid riikliku menetluse hoolde. Menetluse, mis oma lastest hoolivaid lapsevanemaid tõsiselt on pahan-danud.

Riik on leidnud, et Eesti laste ettevõtlikkusele ja eneseteostusele pole enam vaja öelda jah, vaid kindlalt ei.

